

Emlékeztető
a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
2015.04.23-án de 11:00 és 12.30 közötti üléséről,
a SZÁMALK épületében
(1119 Budapest, Mérnök u. 39.)

Az ülésen jelen voltak: a jelenléti ív szerint.

1. napirendi pont: A napirend elfogadása, jegyzőkönyvvezető, hitelesítő megválasztása

Csermely Péter elnök köszönti a közgyűlésen megjelent képviselőket. Kéri Bajor Péter ügyvezető elnököt, hogy vezesse le az ülést.

Bajor Péter köszönti a jelenlévő tagokat, illetve az OFI-től jelenlévő Székely Tímeát.

Székely Tímea tájékoztatja a jelenlévőket, hogy a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum miniszter úr döntése nyomán új koordináló államtitkársághoz került, már három ülés volt idén. A kiemelt 1%-ok Országgyűlés általi megduplázásával a Nemzeti Tehetség Alap rendelkezésre álló összege jelentősen növekedett. A következő tanévre szólóan a Fórum munkája 2, 8 milliárdról fog dönteni.

Bajor Péter tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az ülés nagyjából délután 1 óráig fog tartani. A jelenlévők az előzetesen kiküldött napirendet egyhangú szavazással elfogadták.

2. napirendi pont: Új tagszervezetek felvétele

A MATEHETSZ tavaly őszi, illetve április 23-i közgyűlésén három új tagszervezet felvételéről történt döntés. Bár a MATEHETSZ döntése automatikusan érvényes az NTT tagságra is, a csatlakozásukat a Nemzeti tehetségsegítő Tanács mégis szavazással veszi tudomásul. A tagszervezetek:

- Református Pedagógiai Intézet (a MATEHETSZ őszi közgyűlésén felvette a tagjai közé)
- Evangélikus Pedagógiai és Szakmai szolgáltató és Továbbképző Intézet (a MATEHETSZ 2015. áprilisi közgyűlés elfogadta jelentkezésüket)
- Pro Progressio Alapítvány (a MATEHETSZ 2015. áprilisi közgyűlése elfogadta jelentkezésüket)

Észrevétel nem lévén a jelenlévők egyhangú szavazással elfogadták a három új tagszervezet felvételét.

3. napirendi pont: Beszámoló a MATEHETSZ futó programjairól

Bajor Péter ismerteti a MATEHETSZ futó programjai közül a Tehetséghidak Program legújabb fejleményeit, egyéves kiterjesztés van folyamatban, amelynek új elemei között szerepel többek között a Csibésztúra oldal fejlesztése is: több, mint 500 gondolkodásfejlesztő játékos feladatsor, valamint 20 db, kognitív képességek mérésre is alkalmas játék lesz elérhető. Emellett zajlik a hároméves Tehetséghidak program hatástanulmányának elkészítése is, valamint a közvélemény-kutatás visszamérése is most történik. A szociális államtitkárság (Langerné Viktor Katalin h. államtitkár) felvetése nyomán indítottunk egy felzárkóztatást célzó programot is: tanodák és szakkollégiumok közös programjai valósulnak meg a tanodás gyerekek továbbtanulási motiválása érdekében. A tehetségsegítő projektek eredményeire alapozó további munkával kapcsolatban fontos, hogy az Emberi Erőforrások Operatív Programjainak csomagja (EFOP) is tartalmaz tehetségfejlesztéssel kapcsolatos elemeket, projektet. Említi továbbá, hogy a Nemzeti Tehetségpont 10 millió forintos NTP-pályázatot nyert, új tehetségpontok regisztrációjára és akkreditációra. Felhívásunk nyomán 140 tehetségpont akkreditációja van folyamatban.

Csermely Péter a Templeton Projektről számol be: az amerikai Templeton Alapítvány megkeresett minket egy együttműködésre. A Templeton Word Charity Foundation támogatja 300, kognitív területeken kivételesen tehetséges fiatal beválasztását és egyéves tehetségsegítését. Augusztus végén kezdődik a beválasztás, a program akkortól lesz sajtónyilvános. Már megvan a csapat, amely ezt a programot szakmai és operatív szempontból is maximálisan meg tudja valósítani. Bemutatja **Szécsi Anikót**, a projekt vezetőjét, aki röviden bemutatkozik, illetve elmondja, hogy jelenleg a beválogatás módszertanát dolgozza ki egy szakértő csapat. Csermely Péter hozzáteszi, hogy a projekt szakmai vezetője dr. Péter-Szarka Szilvia, illetve kialakításra került az a beszámolási, elszámolási rend, ami biztosítja a projekt szabályszerű és kontrollált működését a MATEHETSZ-en belül.

Csermely Péter ismerteti a jelenlévőkkel az európai tehetségálózat legfrissebb híreit: elmondja, hogy az európai tehetségtanács felhívására 18 országból 28 tehetségcentrum jelentkezett be az EU tehetségcentrum címre. Vállalják, hogy kifejlesztik a saját tehetségálózatukat. Ez nagyon izgalmas kezdet, a mozgalom terjedése ezáltal tényleg európai lehetőségekkel bővül.

Bajor Péter a MATEHETSZ aktuális hírei kapcsán beszámol a Genius Loci díj átadásáról (2015. április 18.). A vállalatok társadalmi felelősségvállalásának elismerését szolgálja a díj, melyre a vállalatok tehetségsegítői bevonása szempontjából komoly mérföldkőként lehet tekinteni.

De Negri Ibolya üdvözli a Genius Loci díjat, amelynek híre már meg is jelent a délvidéki helyi sajtóban – ez a tehetséggondozásban részt vevő civil és állami szervezeteknek éppoly fontos, mint a szerepet vállaló gazdasági szereplőknek.

Antos László szerint jó pillanatban történt a díj kiírása: a Kármán Tódor díj megszűnése után ez egy hiánypótló tevékenység volt.

Bajor Péter folytatja a beszámolót a MATEHETSZ jelentősebb tevékenységeiről: a La Femme magazinnal történt együttműködés kapcsán egy széles körű publicitást kapó program, az 50 tehetséges magyar fiatal mentorprogram kapcsán valósul meg az állami-civil és magángazdasági együttműködés. A magazin 20 000 példányszámban jelenik meg: a programban Novák Katalin államtitkár asszony is vállalt példaértékű mentor szerepet, Csepregi Nándor a fiatalokat ünneplő gálán mondott támogató tartalmú köszöntőt, Navracsics Tibor pedig EU-biztosként támogatja a kezdeményezést. A MATEHETSZ a szakmai háttérrel adja: pályázat, értékelés, mentorprogram szakmai koordinációja.

A jelenlévők a beszámolót egyhangúlag elfogadják.

4. napirendi pont: Munkabizottsági beszámoló

Bajor Péter előzetesen elmondja, a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsnak megújult a munkabizottsági struktúrája, erről külön tájékoztatást kaphattak a tagok, és a honlapon is megtalálhatók az információk.

Rajnai Gábor: A hálózati munkabizottság nevében a nemrég indított tehetségálózati eredményekről szeretne röviden tájékoztatást adni. A regisztráció lazább, az akkreditáció pedig egy komolyabb szempontrendszer szerint vizsgálja az adott intézményben zajló tehetségtámogató tevékenységeket.

A tehetségpontok alakulása: több mint 1400 tehetségpont szerepel az adatbázisban. Érdeemes tudni, hogy a regisztráció önbevallásra épül, a regisztráció folyamata 2013 óta teljes mértékben online rendszeren keresztül zajlik.

A regisztráció után a tehetségpontok számára lehetséges az önkéntes akkreditációs lehetőség. Közel 150 tehetségpont akkreditálása zajlik jelenleg, de az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy amikor egy tehetségpont bejelentkezik akkreditációra, jellemzően megfelelően felkészült erre a folyamatra, így elutasításra ritkán kerül sor. Területi eloszlás: a tehetségsegítés „történelmi” hagyomány okából az észak-magyarországi térségben vannak jelentősebb tehetségpontjaink, míg határon túl 113 tehetségpont működik (8%). Folyamatos feladatot ad a munkabizottságnak a regisztrációk és akkreditációk nyomon követése, a tehetség-hálózat koordinációja.

Általánosan elmondható, hogy tehetségpontok jobbra városokban alakulnak, hiszen ezek jellemzően oktatási intézmények. A tehetségpont hálózat a városi kört követi le, kevés kistélepülés tud csatlakozni. Ez már a Géniuszban és a Hidakban is feladat volt, de nehéz tenni ellene. Korosztályi megoszlásban: általános iskolai tehetségpontból van a legtöbb, illetve a középiskolák is szép számmal képviseltetik magukat. Hálózatosodás tekintetében inkább befelé forduló tehetségpontok mutatkoznak, a területi, vagy témabeli együttműködések még mindig nem nagymértékben jellemzőek.

Jelenleg a tehetségpontok működésének, illetve esetleges inaktivitásának felmérése zajlik. Az adatfrissítéskor nem visszajelző tehetségpontok felszólítása megtörtént, jelenleg 150 tehetségpont került inaktív állapotba.

A hálózati munkabizottság 2 alkalommal ülésezett: a regisztrációs és akkreditációs folyamatok felülvizsgálata történt meg ekkor.

Kormos Dénes helyett Rajnai Gábor tartja meg a tehetségtanácsokról szóló tájékoztatást. A tehetségtanácsok célja a lokális vagy tematikus összefogás segítése. Jelenleg 92 tehetségsegítő tanács működik, amiből 4 határon túl van. Felhívja a figyelmet, hogy az aktivitás a tehetségsegítő tanácsok esetén nem túl magas.

Bajor Péter javasolja, hogy a tehetségpontoknál alkalmazott, imént ismertetett módszerekhez hasonlóan az inaktivitás kiszűrésére a tehetségpontokéhoz hasonló tevékenység javasolható a tehetségsegítő tanácsok esetén is.

Váradi Natália kiegészítése az alacsony kárpátaljai tehetségpont-számhoz: 8 „al”-tehetségpontjuk működik, így teljes a kárpátaljai lefedettség. Több mint 2000 fiatal van a látókörükben, ebből közel 400 fő felsőoktatási tanuló.

Antos László beszámol a nemrég alakított Innovációs munkabizottságról. Tagjai: Nagy Bandor, Hild Imre, Cvetkov Julian, Vessző Miklós és Antos László. A munkabizottság szakmai felügyeletével január óta zajlik az Üzleti logika szakkör, ami egy pilot jelleggel elindított szakkör a Neumann János Számítástechnikai Szakközépben. Május 8-án lesz a záró rendezvény a Design Terminálban, ahol a résztvevő fiatalok bemutatják a képzés elején kialakított feladatok megoldásait. A program szakmai előadásait Limbacher Tivadar, Benkő Vilmos, Szekfű Balázs és további, gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakemberek tartják.

Bajor Péter megemlíti, ez jó példája a munkabizottságok és a futó projektek közötti jó együttműködésnek: gyakorlati kapcsolódási pontot találtak.

Mentler Mariann a képzési munkabizottság üléséről számol be: a Géniusz Projekt alatt voltak kiemelt fejlesztési feladataik, a Tehetséghidak idején a munkabizottság inkább szakmai háttértevékenységet adott. Ennek eredményeként született meg a minőségi irányítási kézikönyv. Bizottsági feladatok: a pedagógus-képzések figyelemmel kísérése: véleménynyilvánítás, javaslat és állásfoglalás

megfogalmazása. Köznevelési reformokról szóló konferencián is részt vettek. Az információ-áramlás néha elmaradt. Jelenleg 141 MATEHETSZ-képzés van, ezeket fokozatosan újra kell akkreditálni, engedélyeztetni – a szakmai szempontok és az igények szerint.

A munkabizottság javaslatokat is megfogalmazott FAT képzésekről. 277/1997-es kormányrendeletben él a hétévenkénti továbbképzési kötelezettsége, ebből 30 óra teljesíthető nem akkreditált képzésekkel. A bizottság szívesen elvégzi a munkát, hogy melyik képzést kellene akkreditáltatni, melyeket lehetne nem akkreditált blokkban (tanúsítvány helyett igazolást kapnának a résztvevők) biztosítani. Ez többszintű hasznosítása lehet a most függőben lévő képzéseknek. A bizottság állásfoglalása: fontos lenne a hatékonyabb információáramlás a szervezeten belül.

Polonkai Mária a köznevelési munkabizottság tevékenységét ismerteti: a 2015/13-as kormányrendelet: szakszolgálatok számára feladatként határozza meg a tehetséges fiatalokkal való foglalkozást. A szakszolgálatoknál tehetséggondozó koordinátor alkalmazása kötelező. Annak érdekében, hogy tisztázni lehessen a feladatokat, a meglévő tehetségkoordinátorokkal megindult egy egyeztetés: 6 műhelyfoglalkozáson 65-en vettek részt, ez a 190-es összlétszámhoz képest még nem elég.

Ennek fényében két feladat körvonalazódik:

1. A koordinátorok segítséget várnak a MATEHETSZ-től a munkájukhoz – ehhez feladatgyűjteményt, kézikönyvet keresnek.
2. A koordinátoroknak fontos szerepük lehet a jövőben a programok megvalósításában.

A szakszolgálatnak már készült egy könyv, nemsokára lesz erről egy friss kötet.

Következő feladat a bizottság számára: a meglévő tárházból egy olyan gyűjtemény kellene, amivel a kistélepüléseken, bárhol lehetne a pedagógusok munkáját segíteni.

Mentler Mariann: megyén belüli fórumon tapasztalta, hogy nagy a terhelés a helyi szakszolgálaton belül (pl. a koordinátort kijelölik). Érdemes lenne a helyszínen felmérni a nehézségeket, segíteni, mert a rendelet egyes részei jelenleg nehezen valósíthatók meg.

Alföldi István érdeklődik, hogy mennyire befolyásolja a feladatok ellátását a rendszer újabb jelentős átalakítása: nevezetesen, hogy a KLIK-től a szakképzés az NGM-hez kerül, visszakapják az önállóságukat, ami komoly változást jelent. Megkülönböztetett figyelmet javasol ezen a területen.

Magyar Margit elmondja, a továbbképzésekkel kapcsolatos gyakorlat a pedagógus életpályamodell bevezetésével átalakult. Önfelfinanszírozással kell eleget tenni a képzési kötelezettségnek. Fontos vonzerő volt, hogy a MATEHETSZ eddig ingyenes tudta adni a képzéseket. A szakszolgálatokkal kapcsolatban úgy látja, nehézkes a kommunikáció. A zenei nevelés területén még akadnak kidolgozatlan területek: a kommunikáció formája, a mérőeszköz stb.

Emellett tájékoztatja az egybegyűlteket hogy közösen: határon túli szervezetek, NKA, Zeneakadémia és az Editia Musica kiadó Bartók-projektet indít. Az MZMSZ főszerzőjeként Magyar Margit megkeresi majd a szervezeteket, szeptember 27-ére keres Bartók-műveket zongorázó gyerekeket.

De Negri Ibolya hozzáteszi, számukra (Szerbia, Délvidék) nagyon fontosak a tehetséggondozó képzések. Elmondja, hogy emellett a Nemzeti Tehetség Programnak köszönhetően támogatásban részesülhetnek a külföldi magyar nyelvű oktatásban részt vevő, kiemelkedően tehetséges fiatalok (Agy-ösztöndíjra 5-szörös túljelentkezés), illetve táborok, versenyek, tehetségnapok szervezését teszi lehetővé

az NTP. A Vajdaságban már harmadszor került tehetségnap megrendezésre, illetve tehetség nagyköveteket is választanak. Munkájukat a további pályázati elismerések is alátámasztják, hiszen részt vesznek az OTN-on, Felfedezettjeink díjban, Genius Loci díjban részesülnek. Részt vesznek az NTT munkájában és van tagjuk a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórumban is.

Fuszek Csilla a külkapcsolati munkabizottság beszámolóját ismerteti röviden. A bizottsági tagok részéről jelenleg 7 projektben folyik a munka.

A jelenlévők tudomásul vették a beszámolókat.

5. napirendi pont: A Nemzeti Tehetség Program cselekvési terve

Bajor Péter kéri Bajzák Eszter nővért, hogy számoljon be a Nemzeti Tehetség Program új cselekvési tervéről, illetve a Fórum legutóbbi üléséről. Bajzák Eszter nővér tájékoztatja az ülés tagjait, az új cselekvési tervet a Fórum egyhangúlag elfogadta február 16-án. Ennek megfelelően az alábbi témák kaptak kiemelt szerepet:

1. hazai és határon túli tanulók támogatása
2. közösségek támogatása
3. NTP megvalósításának segítése szakmai területen

A témákkal kapcsolatosan a megküldött anyagban részletes információk állnak rendelkezésre.

Bajor Péter hozzáteszi: öröndetes módon időt nyerve már nyáron várható új pályázatok megjelenése az NTP-ből. Kéri a jelenlévőket, hogy amennyiben van pályázati felvetésük, ami illeszkedik a cselekvési tervhez, azt jelezzék és Eszter nővérrrel együtt képviselni tudjuk a Fórum-ülésen. Hozzáteszi, hogy a tagság számára (is) adott tájékoztatást követően a civil szervezetek Fórumba delegálása most fejeződött be.

Alföldi István felhívja a figyelmet, hogy az április 24-i (tegnapi) közlönyben a 104/2015 kormányrendelet, valamint 1249/2015 kormányhatározat tartalmazza az NTP finanszírozó és elszámolási tudnivalóit.

Székely Tímea elmondja, a korábban az OFI-nál lévő NTP-feladatok az EMET-hez kerültek, a szakmai teendőket pedig ezentúl az EMMI felügyeli.

Rajnai Gábor felajánlja segítségét a „minősített tehetséggondozó műhely” cím feltételrendszerének kialakításához, hiszen a tehetségpontok regisztrációinak tapasztalatait valószínűleg jól lehetne hasznosítani ott is.

Bajor Péter kéri a jelenlévőket, hogy az NTP pályázatok szakmai tartalmi javaslatait vagy technikai észrevételeket most tegyék meg. Az észrevételeket van lehetőségünk továbbítani. Fontosnak tartja továbbá megjegyezni, hogy a cselekvési terv tartalmaz olyan elemeket, amelyet uniós forrásokból tervez megvalósítani a Fórum. Egyelőre kérdés, hogy az EU-s forrásoknak lesz-e KMR, illetve transznacionális komponense. Amennyiben nem, akkor a hazai forrásokból kell ezekre lehetőséget biztosítani.

A jelenlévők elfogadták a beszámolót.

6. napirendi pont: Jó gyakorlat bemutatása.

Szendrő Péter: A TDK sajátos szelete a felsőoktatási tehetséggondozásnak. A hallgatóság 15-20%-a szólítható meg tehetséggondozásban való részvételre (tudományos diákkörök, szakkollégiumok és doktorképzés). A Doktoranduszok Országos Szövetsége foglalkozik a doktorképzéssel. Tudományos Diákkör egyetemeken működhet, pl. SOTE Kerpel Forius, Műszaki Egyetem, Pro Progressio. Vezetésével működik a Magyar Rektori Konferencia Tehetséggondozási Bizottsága is.

A téma kapcsán fontosnak látja megemlíteni, hogy a 32. OTDK most került megrendezésre. Érdekes adat: 1955-ben 100 dolgozat, ma 5000 született. A versenyben 16 szakmai bizottság dolgozik, az ő szerepük, hogy folyamatosan gondozzák a beérkező pályaműveket. A titkárság 4 fővel működik az OFI-ban jó együttműködéssel. Nagyon eredményesnek látja továbbá a Nemzeti Kiválóság Programot. Szendrő Péter hozzáfűzi: a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum komoly összeggel, 220 millió forinttal támogatta az OTDT működését.

7. napirendi pont: Egyebek.

Bajor Péter röviden elmondja, hogy a MATEHETSZ több ponton is együttműködik a Fórummal, illetve a koordináló háttérintézményekkel. Például innen érkező jelzés alapján támogattuk a Zrínyi matematikai versenyen döntőjének rendezvényeit. A Nemzeti Tehetség Program kommunikációs aktivitásaiban is aktív együttműködők vagyunk.

Bajor Péter felhívja a jelenlévők figyelmét, hogy zajlik a Bonis Bona Díj életműdíjas kategóriára való jelölés, amelyre az NTT-nek is van jogosultsága ajánlást tenni (idén összesen 3 díjazott lehet). Javaslatokat kértünk az NTT-tagoktól, több jelölés érkezett, a bíráló bizottság számára adandó javaslatainkról az elnökség fog dönteni.

Bajor Péter
levezető elnök

Győryné Csomó Ildikó
emlékeztető lejegyzője

Rajnai Gábor
emlékeztető hitelesítője